

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovenci@gov.si

www.uszs.gov.si

Številka: 0043-4/2023-1537-4

Ljubljana, 25. 5. 2023

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi Mateja Arčona, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, na Slovenskih dneh v Brnu, 13. in 14. aprila 2023 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), je Vlada Republike Slovenije na . . . seji dne . . . pod točko . . . sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o udeležbi Mateja Arčona, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, na Slovenskih dneh v Brnu, 13. in 14. aprila 2023.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Matej Arčon, minister, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu - Suzana Martinez, vodja Sektorja za Slovence po svetu, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Gradivo nima finančnih posledic.				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 				

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja: NE

Ko se pripravlja poročilo za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

Matej Arčon
minister

Poročilo o udeležbi Mateja Arčona, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, na Slovenskih dneh v Brnu, 13. in 14. april 2023

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Matej Arčon se je 13. in 14. aprila 2023 udeležil več dogodkov, ki jih je v okviru Slovenskih dni v Brnu pripravilo Veleposlaništvo RS v Pragi skupaj s Češko-slovenskim društvom iz Brna, lektorico slovenskega jezika na Masarykovi univerzi v Brnu in nekaterimi drugimi partnerji ter ob finančni podpori Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ministra je ves čas obiska spremljala veleposlanica RS na Češkem Tanja Strniša.

Prvi dan obiska se je minister Arčon udeležil predstavitve patenta za posebne konstrukcijske elemente in premiere kratkega filma z naslovom 'Slovenko-češke paralele v gradbeništvu in arhitekturi', avtorice Ajde Balderman Plesnik, slovenske arhitektke, ki je za svoje diplomsko delo leta 2008 prejela študentsko Prešernovo nagrado za arhitekturo. Ajda Balderman Plesnik danes živi v češkem Zlínu, v kratkem filmu je poleg zgodovinskih slovensko-čeških povezav v arhitekturi in gradbeništvu predstavila tudi dva patenta na področju gradbeništvu, ki ju je razvil njen soprog Vit Plesnik. Dogodka se je udeležilo okoli 25 ljudi, v glavnem predstavnikov gradbenih podjetij, arhitektov in oblikovalcev. Slovenska arhitektura ima pomembno vlogo na Češkem, saj se je Jože Plečnik zapisal v zgodovino Prage in češke arhitekture kot arhitekt Praškega gradu in cerkve Srca Jezusovega v četrti Vinohrady in kot profesor na praški Umetnoobrtni šoli, kjer je vzgojil prek petdeset vodilnih čeških arhitektov.

V nadaljevanju dneva se je minister sestal z deželnim glavarjem Južno-moravske regije Janom Grolichom. Posebno pozornost sta namenila pomenu ohranjanja stikov z rojaki, ki živijo zunaj meja matične domovine. Minister je deželnemu glavarju predstavil področje dela Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter aktualne izzive, s katerimi se sooča pri svojem delu. Dotaknila sta se begunske krize z vidika pomankanja delovne sile, ki pesti tudi Češko. Pogovor je tekel tudi o krepitvi sodelovanja med državama, pri čemer sta izpostavila predvsem področje turizma.

Osrednji dogodek prvega dne obiska je bilo odprtje Slovenskih dni v Brnu s fotografsko razstavo Boruta Peterlina. Zbrane so nagovorili minister Arčon, predsednik za mednarodno sodelovanje Petr Springinsfeld in veleposlanica Strniša. Za glasbeni program je poskrbel Tadej Vesenjaj, predstavljeni so bili tudi češki prevodi poezije Boruta Peterlina. Dogodka se je udeležilo več visokih političnih predstavnikov Češke republike in Južno-moravske regije, med drugim namestnik ministra za kmetijstvo Miroslav Skřivánek in poslanka v Poslanski zbornici Parlamenta Češke republike Marie Jilková.

Prvi dan obiska se je zaključil s srečanjem Slovencev in prijateljev Slovenije. Srečanje je bilo organizirano kot literarno-glasbeni večer, ki je potekal ob prebiranju čeških prevodov slovenske književnosti ter poslušanju glasbenih nastopov Tadeja Vesenjaja in Uroša Dokla. S prevodi slovenske književnosti v češčino so se predstavili štirje priznani prevajalci, in sicer: Aleš Kozár z romanom "Nekropola" Borisa Pahorja, Alena Šamonilová z vodnikom po slovenskih gorah Vikija Grošlja "Krona Slovenije", Libor Doležal je predstavil roman Aleša Štegra "Neverend", Petr Mainuš pa je predstavil prevod stripa "Plečnik" avtorjev Zorana Smiljanića in Blaža Vurnika. Na dogodku je sodeloval tudi direktor Slovenija Center Praga Michal Kura, ki je predstavil Slovenijo kot turistično destinacijo.

Drugi dan obiska se je minister Arčon srečal z dekanjo Filozofske fakultete Masarykove univerze v Brnu Ireno Radovo. Govorila sta o pomenu ohranjanja jezikov z manjšim številom govorcev kot sta slovenščina in češčina ter pomenu jezika za ohranjanje narodne identitete in kulture. Pri tem izredno pomembno delo opravijo tudi lektorati in učitelji slovenščine, a je v zadnjem času zaslediti težavo pri zagotavljanju ustreznega kadra. Ker je kar 60 slovenskih občin pobratenih s češkimi občinami, je dekanja predlagala, da bi se morda tudi Brno pobratilo s katerim od slovenskih mest.

Sledilo je srečanje slovenistik iz Prage, Pardubic ter Brna na Češkem in Bratislave na Slovaškem, v sklopu katerega je potekala okrogla miza z naslovom 'Vloga Slovencev na Češkem in Slovaškem'. Dogodka so se udeležili predstavniki vseh slovenskih društev iz Češke in Slovaške: Slovensko društvo Jožeta Plečnika, Češko-slovensko društvo in Združenje SLO-SLO, pa tudi predstavniki Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Minister Arčon je zbrane uvodoma nagovoril, sledila je predstavitve dela lektoratov in slovenskih društev. Slovenščina je na čeških univerzah prisotna že več kot sto let. Leta 1914 je bila kot študijski predmet na voljo na eni najstarejših univerz v Evropi, na Karlovi univerzi v Pragi.

Popoldne se je minister Arčon udeležil odprtja razstave o Mihajlu Rostoharju. Rostohar predstavlja eno najvidnejših vezi med Brnom in Slovenijo. V Brnu je začel delovati leta 1924 in tam dve leti kasneje na Filozofski fakulteti Masarykove univerze ustanovil Oddelek za psihologijo, ki ga je vodil več kot dve desetletji. Dogodka so se udeležili podžupanja Mestne občine Krško Ana Somrak in družina gospoda Rostoharja. Prisotne so uvodoma nagovorili minister, veleposlanica in predstojnik katedre za psihologijo na Filozofski fakulteti Masarykove univerze. Sledil je ogled razstave, ki jo je predstavila njena avtorica Helena Rožman iz Mestnega muzeja Krško.

Slovenski dnevi v Brnu so se zaključili s slovensko-češkimi koncertom, kjer sta nastopila slovenska glasbena skupina Le Dive in Vachov zbor moravskih učiteljic iz Brna. Prireditve se je udeležilo okrog 100 obiskovalcev.

Zaključek:

Slovenski dnevi v Brnu so bili organizirani ponovno po desetih letih. Z njimi sta bili Slovenija ter slovenska skupnost na Češkem zelo dobro predstavljeni. Udeležba ministra je prispevala h krepitvi slovensko-čeških vezi in je bila zelo cenjena tako s strani slovenske skupnosti na Češkem in njenih predstavnikov na Slovaškem kot tudi čeških sogovornikov. Izrečena je bila pohvala Sloveniji za njeno skrbno ohranjanje slovenske kulture po svetu in nevsiljivo, a zelo učinkovito promocijo države.